

Лілік О.О.

Модифікації жіночого образу в інтимній ліриці Марії Матіос

Лілік Ольга Олександрівна, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри української мови і літератури

Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка, м. Чернігів, Україна

Received October 14, 2013; Accepted November 15, 2013

Анотація: Автор статті робить спробу проаналізувати художні особливості інтимної лірики сучасної української письменниці Марії Матіос. Об'єктом аналізу стали поезії зі збірки "Жіночий аркан у саду нетерпіння", які були умовно розподілені на окремі тематичні групи. Досліджуючи ліричні твори письменниці, автор статті доходить висновку, що ідейно-тематичною доміантою творів є розкриття внутрішньої екзистенції ліричної героїні, співіснування і протистояння жінки і світу, різні іпостасі жінки у стосунках з коханим, у природі. М.Матіос подає різні жіночі образи: жінка-матір, жінка-кохана, жінка-жертва, жінка-самітниця; різні моделі кохання: заборонене кохання, кохання-пристрасть, кохання-хвороба, кохання-отрута, кохання-війна, кохання-залежність; різні образи чоловіка: представник тваринного світу, самець, пан, мисливець, вампір, крадій, органічна частина жінки, вольовий і нестримний вітер.

Ключові слова: інтимна лірика, жінка, ліричний герой, образ, поезія, кохання.

Постановка проблеми у загальному вигляді. У другій половині 80-х років ХХ століття відбуваються кардинальні зміни в українській літературі. Це було пов'язано як з розвитком постмодернізму у Західній Європі, формуванням постмодерністської свідомості на радянському просторі, так і з загальними процесами «перебудови», демократизації, гласності, які відбуваються в державі. Письменники звертаються до спектру проблем, які раніше ігнорувалися, вони прагнуть осмислити, відтворити внутрішній світ людини в нових умовах. Особливого звучання в цей період набуває «жіноча література». Н. Зборовська стверджує: «Замість чоловічого (традиційного) уявлення про жінку оформляється власне уявлення жінки про саму себе, про своє призначення, що цілком закономірно вступає у суперечність із міфами патріархальної культури» [1, с.28].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Сучасна українська література загалом, і поезія зокрема, є явищем мало дослідженим. На сьогодні відсутні комплексні дослідження проблемно-тематичних та поетико-філософських особливостей жіночої поезії 80-90-х років ХХ ст. Очевидною є потреба поглиблення наукових уявлень про специфіку жіночого погляду на світ, природу жіночої творчості, «жіночого письма», типології жіночих образів. Однією з найяскравіших постатей сучасного українського літературного процесу є Марія Матіос. Прозова творчість письменниці стала предметом аналізу Я.Голобородька, С.Жили, Т.Тебешевської, Б.Червака; поетичний доробок фактично залишається недослідженим. Отже, **метою нашої статті** є дослідження проблемно-тематичних доміант поетичної творчості Марії Матіос.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основою поетичного твору є відтворення почуттів і настроїв ліричного героя, що передаються за допомогою образної, глибоко емоційної мови автора. Для розуміння художніх особливостей поетичного тексту необхідно дослідити його будову, визначити композиційні елементи та взаємозв'язки між ними. Визначальним для характеристики специфіки поетичного тексту є його приналежність до того чи іншого виду лірики. Інтим-

на лірика (фр. intime, від лат. intimus — найглибший, потаємний) – умовна назва ліричного твору, в якому панівний мотив – любовна пристрасть автора. Таку лірику ще називають «любовною», або «еротичною». Інтимна лірика розкриває широкий діапазон душевних переживань, постає найяскравішим художнім документом історії людського серця; основні мотиви поезії мають еротичне забарвлення, зумовлюють витончену інтимізацію буття, втаємничення у заповітні істини [2]. О.Мудрак розрізняє інтимну й любовну, платонічну й еротичну лірику: «Визначаючи неповторність кожного жанрового різновиду лірики, необхідно бачити в них спорідненні або аналогічні властивості, їх спільні та відмінні ознаки, стежити, щоб жоден різновид не випав із типологічного ряду, не був витиснений, як це сталося з еротичною лірикою. Важливе при цьому не тільки рівнопокладення жанрових різновидів, а й співвіднесення варіантів лірики з її родовим інваріантом як конкретного, особливого із загальним, урахування диференційних ознак кожного складника». [4, с.76].

На нашу думку, любовна лірика відображає настрої закоханих, еволюцію сердечних переживань від перших захоплень, ідеалізацій і злетів до розчарувань, ревнощів, зради, часто переходить від безпосередніх рефлексій до усвідомлення сенсу любові в людському житті. Натомість інтимна лірика має ширше смислове значення, охоплює душевні взаємини не лише між закоханими, а й між батьками і дітьми, братами й сестрами, друзями, стосується особистих авторефлексій поета, що подеколи межують з нарцисизмом. З цими жанровими різновидами іноді отожднюють лірику як родову категорію, адже вона задовольняє потребу поета в саморозкритті власної душі, настроїв серця.

Любовна лірика, у свою чергу, розгалужена на платонічну й еротичну любовну лірику. Платонічна схильна до ідеалізації об'єкта любові, опису чистих почуттів, невіддільних від замилювання, насолоди від споглядання краси, а також від страждання, усвідомлення драми душевного світу, протистояння життя і смерті. Платонічна лірика сформувалась під впливом філософії неоплатонізму та східної традиції, зокрема суфійського уявлення про любов, трактовану як злит-

тя душ, а не тіл, тому земне сердечне переживання відкрило шлях до божественної істини, відображаючись лише в символічній еротичній образності.

У інтимній ліриці Марії Матіос змальована жінка в усіх її екзистенціях, сутнісних виявах та площинах існування. Авторка зазначає, що життя кожної жінки – безперервний випробувальний танець: іноді – "вальс", частіше – "гуцулка", зрідка – "танго" чи "танець живота". Традиційно жінки ніколи не танцюють "аркан" – ритуальний, суто чоловічий танець жителів гір. Проте М.Матіос стверджує, що її героїня "затесалась між аркани", і цей "аркан" – не стане "вальсом". "Бо така парадоксальна вдача її героїні, яка з однаковою пристрасною щоденно випробовує своє серце на розрив: чи то тримає батіг у руках для лінивців, чи сповідається в любові" [3]. Варто зазначити, що мотив виконання аркану жінкою присутній і в прозових творах письменниці, зокрема в гомеричному романі-симфонії "Містер і місіс Ю-ко в країні укрів".

"Жіночий аркан у саду нетерпіння" – поезія істинної Жінки, із плоті і крові, жінки, яка вміє бути щасливою "отут і вже": "Прости мені оцю відвагу –/ Не мати смутку ув очах./ Я жінка. І для мене благо/ Отак от жити – на мечях./ Іти по лезах, як по травах..." [3, с. 133].

Поетичні твори нагадують своєрідний щоденник, записи в якому робить чуттєва, емоційна людина. Відтак, збірка має розділи, які можна поділити на умовні цикли. Кожен розділ збірки містить вірші з назвами, які відносять нас до того чи іншого періоду в житті ліричної героїні: "Із днів материнства", "Із днів кохання", "Із днів блуду", "Із днів голоду", "Із днів провини" і т.п.. Ці "дні" можна розподілити за тематичними групами: свободи та волі ("Із філософських днів", "Із днів щоденної несвободи", "Вірш із волі", "Циганська пісня"); "християнські" дні ("Іронія гріха", "Так на Великдень", "На Божу волю...", "За християнським календарем"); розчарування та болю ("Осанна білому панові", "Із днів болю", "Із днів туги", цикл "Після апокаліпсису"); розлуки ("Із днів розлуки", "Моє ім'я з п'яти фатальних літер", "З апокаліптичної розлуки", "Уже відходимо...", "Розлука – холодна гадюка...", "Порада"); кохання (як дар – "Із днів кохання", "Із днів любовців", "Із днів плоті", "Із днів подружжя", як гріх – "Злодійство", як випробування – "Із днів альтернатив"); самотності ("Із днів блуду", "Остання самота", "Із чорних днів", "Із днів спогадів", "Застраю я колись...", "В'яжи мене ланцями сімома..."); містики та ворожби ("Із днів ворожбитства", "І на тому світі не забуду", "Із днів Марії", "Обніме, наче молода бісиця", "Безвихідь", "Примівка", "Із днів ворожбитства"); Батьківщини і рідної сторони ("Із днів материнства", "Із циклу "Втеча", "У світ, що знає тільки звіра...", "На Батьківщині, в Сіруку").

Такий поділ є умовним, оскільки виокремлені групи синтезуються і доповнюють одна одну. Наскрізьною тематикою збірки, світоглядною підвалиною містецької концепції авторки є кохання як екзистенційний вияв жінки та розуміння свого жіночого начала як частинки всесвіту.

Природа постає органічним продовження самої жі-

нки: "Я гарна – мов ягід стебла,/ Як риба під каменем, гарна,/ Як ще не впольована сарна" [3, с.16], "Лебедиця першопрестольна,/ Коронована день при дні" [3, с.76], "І кров моя зелена – мов трава./ І тіло біле – мов серпнева хмара" [3, с. 238]. Коханці знаходять своє відображення у природі і стають її невід'ємною частиною: "Лісова мурашина орава/ Лаштувала жалючу облаву/ На дві сплетені наші руки" [3, с.44], "З кульбабки нагло вродиться розлука" [43, с.47].

Поетеса свідомо проектує враження від стосунків з коханим на християнську парадигму: зустрічі з коханим порівнюються із "согрішінням у великодній піст": "Ми урвемо великодній піст,/ Що майже півжиття уже триває" [3, с.52], або ж з актом священної віри: "Так на Великдень від церкви ідуть/ Як нині іду від тебе" [3, с.70]. Лірична героїня вкотре, послуговуючись Біблійними ремінісценціями, говорить про те, що жінка є повноцінною та щасливою лише поряд з чоловіком: "Бо яблуко надкушено – і все,/ Зажило місце, де ребро зломали" [3, с.64], "Тріщить в мені Адамово ребро –/ І проситься вернутись до Адама", "...як дрижиш ті, Євина рука,/ Від однієї думки про Адама" [3, с.64], "Та ми сьогодні вибрались в Едем" [3, с.121], "Вже змії в траві лежить./ І яблуко вже падає у руки" [3, с. 130].

Коханий порівнюється з божеством, при чому часто у контрастних зіставленнях: "Ти є мій Спас. І Божа кара./ Ти любчик мій. І Бог. І цар" [3, с. 71], "Складу долоні мовчки – помолюся./ О, Господи, на кого я молюсь?!/ Це смерть моя. І я її боюся./ Це смерть моя. І я її боюся" [3, с.74]. У час зради й розставання віра також залишається єдиними ліками для героїні: "Із Божою поміччю... помаленьку/ Виплутаємося, виборсаємося/ Через біль – як вогонь – перескочимо" [3, с. 97].

М.Матіос по-новому осмислює християнські мотиви: любовна тематика й усвідомлення сутності жінки органічно поєднується з глибокою вірою в Бога: "І хто мені скаже: оця каламуть –/ З Божої ласки чи кари?!" [3, с.11], "Бог вборонить. Нас Бог вборонить./ Чи змете... Це лиш знає Бог" [3, с.72]. У більшості віршів присутні християнські вигуки та звертання до вищих сил: "О, Боже!", «Господи!", "Боже милий!", "Матінко Божа!".

Головна героїня Марії Матіос – щира, суперечлива, справжня: то сильна й незалежна, то «загнана лань», слабка й спрагла до чоловічого плеча. Концепт "жінка" розкривається у кількох аспектах: жінка-матір, жінка-кохана, жінка-жертва, жінка-самітниця.

Жінка-матір стає щасливою лише від однієї думки про дитину, про виконання своєї місії продовження людського роду: "Я хочу тут вродить дитину./ Запеленати в теплу трину –/ Й заснути в тебе на плечі" [3, с. 23] та відчуває себе нещасною за неможливості здійснення цієї мрії: "...І чую, як крізь сорочку просочується/ Крапелька молока для не зачатого сина" [3, с.58]. Зачаття, виношування та народження дітей порівнюється зі святом або ж сакральним дійством: "Поклади руку на мій живіт –/ Там б'ється твоя дитина" [3, с. 69]. Нашадки постають тією ланкою, котра пов'язує чоловіка й жінку у просторі буття: "Вона

(дитина) ж мені скаже, що ти любив/ Мене понад все й безсмертно", "Вона тобі скаже, що я тебе/ До смерті люблю. Як мама" [3, с.69]. Зустрічаємо й паралелізм у розумінні сутності дитини та сутності чоловіка. Відтак, вирядження коханого в далеку дорогу порівнюється з народженням дитини: "...перед пологами./ Одягаюсь в легке і біле./ Без гудзиків і зав'язок –/ Щоб легко дихалось дитині.../ ...Вивільняю своє волосся./ Одягаюсь в легке і біле./ Виряджаю тебе в дорогу..." [3, с.144].

Жінка-кохана, яка милується своїм обранцем, відчуває себе бажаною і наповненою світлими почуттями, ідеалізує коханого: "Бо лиш твоє тобою пахне тіло" [4, с. 53]; "Я добра прокинусь. Рада./... Бо дихає ніч на ладан./ А я – тобі на плече" [3, с. 51], потребує турботи й уваги: "Ти притулились мені до голови/ чи до колін. Бо я ось-ось заплачу" [3, с.52], "Гніздо моє. І оборона./ І просто – мій ти чоловік..." [3, с.70]. М.Матіос використовує постійні народні метафори-звертання, що виступають криптонімами: "мій соколю", "яструбе". Обійми – це народження ("...ти зараз мене пригорнеш –/ Народиш мене на світ" [3, с.148], а розлука є рівноцінною смерті, однак героїня залишається вірною: "Я чекаю тебе з розлуки./ Як чекала б з тюрми. З війни" [3, с.66]. Заради свого коханого лірична героїня здатна на самопожертву. Вона виголошує свого роду клятви-обіцянки: "Та поки мій бджолиний голос/ На вітрі дикому не вмер./ Не спаде з тебе – жоден волос./ Не вп'ється в тебе жоден терн" [3, с.68].

Жінка-жертва потерпає від безсилля, чоловічої зради та брехні: "А ти його збирала б слід!/ Та панські цілувала б руки./ Та Пан твій віється у світ" [3, с.19], "Я думала, Він би за мене вмер/ У порох любого стерби!/ А він, мов катюга, регоче тепер –/ Чекає моєї смерти./ Витягнув жили, немов батоги./ Кров випив, як воду, з мене./ Як тобі статус оцей? – Вороги!!!/ Жар цей довкіл черлений?" [3, с.90]. Жінка порівнюється з природою, що невпинно гине: "...І сохне тіло уночі./ Мов свіжозрубана ялиця... " [3, с.19], "Зітнув мене – як зігрів –/ Пахку, аж дурману, глицію./ Я вчула, що вже нема/ Коріння, кори і крони.../ ...Та капала звідкись смола –/ Смолиста сльоза в долоні" [3, с.73], "Боже, яка чудна/ Раптом зів'яла жінка./ Підстрелина дичина./ Посічена голубінка" [3, с.79].

Колись кохана і бажана, свою душу спершу відчуває пташкою, а згодом – блудницею, чи навіть недобитою сукою: "...А пташатко чудне облітало колись чийсь лиця./ А тремке пташеня припадало до сяючих віч./ ...І чистюська колись, а тепер – як остання блудниця – Поплететься душа ні за ким й ні до кого крізь ніч" [3, с.28]; "І скавуть, як недобита сука./ Поранена душа моя крізь ніч" [3, с.63].

Героїні любити не хочеться, хочеться керуватися «рацією» і вона намагається переконати себе: "Бо я не люблю./ Я вигадую, сива" [3, с.58], "Я, мов ожина з павутини./ Виборсуюсь з твоїх обіймів./ І знову падаю в обійми" [3, с.117].

Жінка-самітниця виражає неординарну палітру почуттів. Самотність позиціонується і як благодатний, бажаний стан, і як найвища міра кари для жінки, нестерпний стан буття. "І чумна самота/ Від безсилля

заціпить уста", "І спечеться на думці./ Остання це вже самота" [3, с.28]. Часто в тексті нема безпосередньої вказівки на самотність героїні, але читач відчуває його, проймається ним, бо кожен вірш насичений величезним зарядом емоцій.

Для залучення читача до співпереживання Матіос використовує зображення потоку свідомості: "Я так відходила після наркозу.../ Я не хотіла вмерти. Я хотіла./ Щоб хтось спинив лиш цю безумну ніч –/ І виволів мене від мого тіла" [3, с.60], "...і тоді відкрилося мені:/ Траур неба. Чорна смуга днів./ Ніж у серці. Морфій диких слів –/ Цей увесь набір твоїх послів" [3, с.91]; змалювання себе у соціумі: "І з добродесних уст посується між трав:/ – Ця жінка не дурна./ – Але, напевно, п'яна./ – А може, муж лишив?/ – Чи любчик обікрав?" [3, с.61].

Якщо на перших етапах розлуки з коханим самотність означала смерть, то згодом таке сприйняття змінюється: "Дні мої білі... Коли чорненькі.../ Але точно, що вже не чорні./ Виявляється, я без тебе годна./ Виявляється, не все так печально./ Бо птиці співають мені величальні./ Квіти пахнуть самовдоволено./ Нарешті кривдника депортовано" [3, с.96], і сама жінка стає втіленням волі та незалежності: "Жадана свобода солодка – як жінка./ Незнана свобода, як жінка, крутійка" [3, с.101].

Кохання ліричної героїні розкривається перед нами у таких виявах:

1. заборонене кохання, що порівнюється зі злочином та гріхом: "І ти притиснешся до краденого дужче./ І зрозумієш: світ тобі повужчав..." [3, с.29];

2. кохання-пристрасть: "...І все./ Як повінь через гаті понесе./ І ти заб'єшся головою в груди./ Як у гарячці чи в години блуду" [3, с.29];

3. кохання-хвороба: "А я не люблю. Я тебе просто згадую –/ Чую: чад мій із мене вивітрується", "І виповзає із мене любов – мов кобра" [3, с.58], "Ти де купив ті дикі жорна./ Що всю мене перетовкли?" [3, с.93];

4. кохання-отрута: "І це рятівне труй-зілля/ Ми питимемо удвох" [3, с.72], "Зречімося цієї отрути –/ Коханням зветься цей крам", "Таке воно зілля поганське..." [3, с.135];

5. кохання-війна: "Ти ж мружишся, коханцю, звіддала –/ І тишишся: бо сутичка кривава./ Це чоловічі ігри: хто – кого?/ Це дивне хобі – добивати першим./ Твій спис м'який – він тім'я моє теше/ І тишиться: "Живуча ж бо, – ого-о!" [3, с.86], "Так четвертують тільки ворогів./ Так інквізитори підпалюють невгодних./ Як ти мене... як лінчував сьогодні" [3, с.94];

6. кохання-залежність: "...А бути добрим катом – також кредо./ Бо ти на ешафоті попередив./ «Будь обережніша, моя бентежна./ Моя, від мене тепер залежна...», "Несамовито цвітеш, цвітеш, навманя./ Перший жіночий промах./ Ох, же ж відомий і пізнаний крій.../ Та не наб'ють осками/ Сльози, прокльони, благання: "Ти мій? "/ Другий жіночий промах" [3, с. 183].

Усі ці означення кохання письменниці зібрала в одній поезії: "Загойна, як вода хвойна./ Тяжка, мов судьба ізгойна./ Вільна – бо без конвою./ Незнана – як

вік мезозою,/ Солодка, гірка, розкута,/ Весела – що сміх банкрута,/ Гостра, мов брила наріжна,/ Непевна, як шлях роздоріжний,/ Безцінна, смішна, печальна,/ Таємна, як страмна тайна,/ Недовга – що слід астероїда,/ Смертельна, мов кров затроєна,/ Вогнем у лице нам дише/ І Долю нам строго пише –/ ЛЮБОВ..." [3, с.127]

Лірична героїня Марії Матіос — жінка незвичайна, смілива й рішуча: "Я коси спалю — та не дамся/ Вчепитися в коси собі" [43, с.55], "Я поглядом зневолю – і підстрелю" [3, с.52], "Я сильна. Сильна./ В мене сильний тил..." [3, с.53].

Поетеса розглядає споконвічне жіноче питання: хто ж для мене чоловік? "Твій рятівник, розбійник чи палач –/ Чи хто він є, той, що в чоло цілує?" [3, с.59]. Висловлює думку, що справжній чоловік має реалізувати себе у трьох іпостасях: "Він любчик твій. І чоловік. І тато" [3, с.73]. Чоловік у поезіях Марії Матіос постає перед нами як:

– "гривастий жеребець", "олень молодий", тобто як представник тваринного світу, самець;

– пан ("О! Той, що над панамі Пан, –/ Очима чорними палає./ Тебе до себе, як чабан/ Ягна в кошару, наvertsає" [3, с.18]);

– мисливець ("Рискаєш – мисливець чумний – за нею./ І збуджені ніздрі вдихають/ Арому безумного шал" [3, с.163]);

– вампір ("Я часом думаю, що ти вампір./ Бо ти вже випив кров мою до денця./ Але дрижить, тебе зачувши, серце –/ Я рідко думаю, що ти вампір" [3, с.124]);

– крадій ("Бо ти украв, чого не можна вкрати");

– органічна частина жінки, без якої чоловік стає "либчиком-сиротою";

– як вітер, так само вольовий та нестримний ("Не замикатиму нічних дверей –/ Зальотний вітер десь отут шугає./ Нехай зімне, знеславить, ошукає./ Але

спершу спритисне до грудей" [3, с.153], "Ти – мов татарин на коні кочуєш –/ Гарцюєш по розтрісканій душі" [3, с.155]).

Лірична героїня висловлює сумніви щодо вірності коханого: "...чи він складе долоні – здує пил/ з твоєї передсмертної одежі" [3, с.59], послуговується промовистими порівняннями, що висловлюють внутрішні протиріччя в душі героїні: "Мені святий – як великдень паска./ І клятий, мов питуший чоловік./ Безжалісна, як гадина кусюча./ Пригріта на білесенькій груді./ І рятівний, як у засуху туча./ І ніжний, як пісочок у воді" [3, с.62].

Вбачаємо мрії про того чоловіка, якому «поклоняється, мов Богові» і який би відповідав тим же: "І воском скапує... Й безтямно дякує.../ І молиться колінам-образам" [3, с.74], "З цим чоловіком можна пити трійко./ Горіти у пекельних казанах./ Побудувати над головою дах./ Дітей родить. І умирать за діло/ З цим чоловіком..." [3, с.125].

Іноді ідеалізація чоловіка прослідковується у порівняннях коханого з мамою: "До тебе, як до мами притулюся./ І співом пташки радісно озвусь" [3, с.74], "Хто відвертає тінь з мого чола./ І хто на мене дихає, як мама..." [3, с.123].

Висновки і перспективи подальших розвідок. Отже, ідейно-тематична домінанта в поезії Марії Матіос має широкий спектр та охоплює велике коло питань. Головне з них – жінка та суспільство, у стосунках з коханим, у природі. Майстерність М.Матіос дозволяє розглянути всі іпостасі жіночого ества у органічному поєднанні з усіма сферами життя, в усіх почуттєвих виявах: жінка сильна, беззахисна, любляча, знесилена, рішуча тощо. Невід'ємною частиною життя будь-якої жінки поетеса вважає чоловіка. Саме тому звертається до образу чоловічого начала, яке також є неоднозначним і динамічним.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зборовська Н. Перемога плоті // Критика. – 1998. – №10. – С.28-29.
2. Літературознавчий словник-довідник // За ред. Р.Т. Гром'яка, Ю.І. Коваліва, В.І. Теремка. — К.: ВЦ «Академія», 2007.

3. Матіос Марія. Жіночий аркан у саду нетерпіння. – Львів: ЛА «Піраміда», 2007. – 308с.

4. Мудрак О. Інтимна, любовна та еротична лірика: дефініція понять [Текст]// Слово і час. – 2009. – №11. – С. 74-77.

REFERENCES TRANSLATED AND TRANSLITERATED

1. Zborovska N. Peremoga ploti [The victory of flesh] // Krytyka [Critique]. – 1998. – №10. – С.28-29.
2. Literary reference dictionary // edited by R.T. Hrom'yak, Y.I. Kovaliv, V.I. Teremok. – K.: EC "Academy", 2007.

3. Matios Mary. Women's arkan in the garden of impatience. – Lviv: LA "Pyramid", 2007. – 308s.

4. Mudrak A. Intymna, ljubovna ta erotychna liryka: defynitsia poniat[Intimate, love and erotic poetry: definition of concepts] // Word and time. – 2009. – № 11. – S. 74-77.

SLiik O.O. The modification of female character in Maria Matios's intimate lyrics

Abstract: The author attempts to analyze the artistic features of intimate lyrics of contemporary Ukrainian writer Maria Matios. The object of the analysis is poetries from a collected volume "Women's arkan in the garden of impatience", which are conventionally divided into themed groups. While exploring the writer's lyrical works the author concludes that the ideological and thematic dominant of works is the opening of the lyrical heroine's inner existence, the coexistence and confrontation of a woman and the world, different incarnations of a woman in relationships with beloveds, in nature. M.Matios shows a variety of women's images such as a woman-mother, a woman-beloved, a woman-victim, a woman-hermit. Also the writer depicts various love models such as forbidden love, love-passion, love-illness, love-poison, love-war, love-addiction. Various images of a man such as a representative of animal world, a male, a master, a hunter, a vampire, a thief, an organic part of a woman, a strong-willed and uncontrollable wind are described.

Keywords: intimate lyrics, a woman, lyrical character, image, poetry, love.

Лилик О.А. Модификации женского образа в интимной лирике Марии Матиос

Аннотация: Автор статьи пытается проанализировать художественные особенности интимной лирики современной украинской писательницы Марии Матиос. Объектом анализа стали поэзии из сборника «Женский аркан в саду нетерпения», которые были условно разделены на отдельные тематические группы. Исследуя лирические произведения писательницы автор статьи приходит к выводу, что идейно-тематической доминантой произведений является раскрытие внутренней экзистенции лирической героини, сосуществование и противостояние женщины и мира, разные ипостаси женщины в отношениях с любимым, в природе. Матиос подает различные женские образы: женщина-мать, женщина-любимая, женщина-жертва, женщина-затворница, различные модели любви: запретная любовь, любовь-страсть, любовь-болезнь, любовь-яд, любовь-война, любовь-зависимость, различные образы мужчины: представитель животного мира, самец, господин, охотник, вампир, вор, органическая часть женщины, волевой и безудержный ветер.

Ключевые слова: *интимная лирика, женщина, лирический герой, образ, поэзия, любовь.*